

Færdigheder, hvortil der blot hører mekanisk Uddannelse, og de kunne opnaa dem i forholdsvis kort Tid; men hvad de ikke kunne lære, er den Underordnelse under Pligten, saaledes at de, hvor store Fordringer Pligten end stiller til dem, bestandig maa kunne glemme deres eget Seg, naar Tjenestpligten fordrer det. Dertil skal der Tid, og dertil skal der en Aand, som man ikke tilegner sig ved at lære udenad, men kun ved at leve, hvor den hersker. Derfor vilde vi begaa en stor Brøde imod vor Hær, imod vort Fædreland og imod dets fremtidige Forsvar, naar vi ikke betragtede den militære Stilling med Høiagtelse. Som jeg forleden Dag tillod mig at berøre, er det efter min Overbevisning et af de aller vigtigste Punkter, at vi allerførst i denne Sal, og dernæst udenfor den bestandig se med Høiagtelse op til den militære Stilling lige fra den Underordnede til den mest Overordnede. (H. Nielsen: Det staar i Birks Læsebog.) Ja, det er meget muligt, at det staar i Birks Læsebog; men jeg vilde især ønske, at det stod i Rigsdagens Læsebog. Naar det Dieblis kommer, da vi skulde have Udbytte af de store Offre, vi anvende paa vor Hær, er det ikke med den Slags Udtalelser, Ytringer og Betragtninger, hvormed de Herrer hvert Dieblis komme frem, at vi faa en kampdygtig Hær. — Jeg kan i Meget, ja i alt Væsentligt slutte mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen), men der var dog eet Punkt, hvortil jeg ikke kan slutte mig til ham, hvorimod jeg i saa Henseende mere maa slutte mig til, hvad der er udtalt fra den modsatte Side af Thinget; det er nemlig med Hensyn til Forfremmelse ved Valg. De Bemærkninger, han gjorde derom, kan jeg vel i det Hele erkjende for begrundede; men paa den anden Side tror jeg, at der med Forfremmelse ved Valg, saaledes som den høitærede Krigsminister har foreslaaet, er forbundet saa overveiende Fordele, at de i det Mindste efter min Opfattelse langt opveie de Betænkkeligheder, som kunde reises derimod. Her gjælder imidlertid det Samme, som jeg nys paapegede Betydningen af i andre Retninger, nemlig at der er den rette Aand i Armeen, thi deraf afhænger det, om man ved Valget ubelukkende fæster Blikket paa det Spørgsmaal, som maa være det overveiende for enhver hæderlig Officer og Soldat under hans Virksomhed i Hæren, nemlig hvorledes han bedst kan fremme Armeens Interesser. Naar det er denne Tanke, der besjæler dem, som udsføre Valget, kan der ikke være Tvivl om, at det er til stor Gavn for Hæren, at en Del af Forfremmelserne sker ved Valg. — Jeg maa endnu engang komme tilbage til de Bemærkninger, der ere fremfattede om Maaden, hvorpaa vi erholde en Del af vore Underbefalingsmænd, nemlig Korporaler og Sekondlieutenanter. Den Ytring, som fremkom fra en af de ærede første Lædere (Wissen) om,

at man kunde afhjælpe den Mangel, der hidtil har fundet Sted, idet der ikke har været Tilgang nok til disse Klasser, ved at kommandere Børneplichtige til at indtræde i dem, har, som det synes, fundet nogen Gjenklang hos andre ærede Medlemmer af det høie Thing. Jeg skal derfor bemærke, at det forekommer mig at være moralsk umuligt, at man kan kommandere Folk til at paatage sig et Ansvar, som de kun ved et indre Kald ere i Stand til at fyldestgjøre. Dette paastaar jeg lige over for selve de Individuer, som skulde kommanderes til Stillingerne; og lige over for de Underordnede, som de skulde kommandere, vilde jeg anse det for en ligefrem Forbrydelse at stille andre Mænd i Spidsen for dem end saadanne, der ved deres overlegne Dygtighed ere istand til at varetage en saadan Stilling. Vi maa huske paa, at der, til samme Tid Nødvendigheden kræver, at Soldaten i Færens Stund punktlig skal underordne sig sine Lederes Befaling, maa staa en Modvægt den helligste Ret for Soldaterne til at forbre, at samvittighedsfuld Trostaa og Iver i Tjenesten skal være det, som bestemmer Befalingen. Hans Liv skal ikke bruges som Vegeti for at tilfredsstille saadanne Ideer eller Doktriner, og det vil derfor efter min Overbevisning være komplet Galskab at uddanne Befalingsmænd paa den Maade. Jeg vil ydermere bemærke, at endog ærede Medlemmer, som hylde denne Anskuelse, eller i alt Fald nogle af deres Meningsfæller, have gjort gjældende, idet de omtalte Valgforfremmelserne, hvor vigtigt det var, at det fremadstræbende Talent paa den Maade kunde se sin Trostaa og Iver i Tjenesten paastjønnet; men det staar jo i den skarpeste Modsetning til et ville gjøre det til en Slags Straf, at Folk skulde kunne kommanderes til en Tjeneste, som de ikke ønske at overtage. Jeg tror altsaa virkelig, at man maa betragte denne Tanke som uudsærlig, og jeg har heller ikke nogen Tro til, at den for Alvor vil søges dragt til Udførelse.

Formanden: Den ærede Læder brugte et temmelig stærkt Udtryk for at karakterisere et Forslag, som er antydet af et andet æret Medlem, men efter den hele ikke fornærmelige Karakter, hans Udtalelse havde, sandt jeg ikke Anledning til at skride ind derimod.

Sagd: Maa jeg gjøre den Bemærkning til den ærede Formand, at saa rammer det jo mig. Jeg sagde, at jeg vilde anse det for Galskab, om man vilde gjøre det; men hvis det er flogt, ligger Feilen altsaa hos mig.

Formanden: Det ærede Medlem vidste dengang han brugte det omtalte Udtryk, at et saadant Forslag var blevet antydet af et Medlem